

Opgave 1 Waar blijft mijn tijd?

tekst 1

Wie efficiënter probeert te leven heeft nergens meer tijd voor

Ik word omringd door hardlopers. (...) Wanneer ik een paar minuten uit het raam staar, holt er meestal wel iemand voorbij. (...) De moderne mens sport (...) individueel. Zo zit hij niet vast aan de in steen gebeitelde tijden van de trainingen op de voetbalclub, die ook nog eens relatief lang duren. En hoeft hij niet te blijven hangen in de kantine of deel te nemen aan andere sociale verplichtingen.

Tijd is een object dat zich in stukken laat knippen en productief laat maken. Van elke activiteit of handeling kan wat worden geschraapt. Het leven als rekensom. (...)

De drang naar efficiëntie en tijdsbesparing [is] in de 21ste eeuw enorm geïntensiveerd. Veel moderne mensen (...) zien zichzelf als een bedrijf en zijn als de dood om tijd te verspillen. Met blokkenschema's en volgepropte agenda's proberen ze er maximaal rendement uit te halen. (...) Die manier van denken wordt aangejaagd door de digitale revolutie. Sinds de komst van de iPhone in 2007 is bijna de hele wereld met een paar kliks en swipes binnen handbereik. Silicon Valley¹⁾ bouwt met zijn platforms, apps en algoritmen verder aan een wrijvingsloze wereld waarin het voor de gebruikers bijna onmogelijk wordt

om niet geobsedeerd te raken door hun eigen efficiëntie en optimalisatie.

Het leven van de moderne stedeling is op meer manieren verweven met allerlei tijdsbesparende diensten. Illustratief zijn de slogans op de bussen van de Albert Heijn²⁾ die hier door de buurt rijden: 'Druk, druk, druk, en toch je koelkast gevuld'. (...) En wat te denken van de Swapfiets. Bij een lekke band hoef je die niet zelf te plakken. Je hoeft zelfs niet naar de fietsenmaker: je stuurt een appje en er wordt een nieuwe bij je thuisbezorgd. (...) De flitsbezorger is misschien wel het meest exemplarische voorbeeld van hoe het digitale tijdperk het leven heeft veranderd. (...)

55 Waar gaan al die opgespaarde minuten, uren en dagen dan aan op? Langer doorwerken, een extra cursus, nóg een marathon. (...) De komst van de wasmachine, auto en e-mail leidden niet tot extra vrije tijd, maar zorgden ervoor dat we vaker gingen wassen, langere afstanden aflegden en meer elektronische brieven verstuurd. (...) Alles wat [moderne stedelingen] ondernemen, bekijken ze door de bril van efficiëntie, en bestempelen ze direct als verloren tijd. Met die blik kijken ze zelfs naar hun vrije tijd: ook die moet worden uitgebuit en in dienst staan van hun rendement.

bron: Trouw, 2023

- noot 1 Silicon Valley = regio in de Verenigde Staten waar veel technologiebedrijven zoals Apple gevestigd zijn
- noot 2 Met de bussen van Albert Heijn worden de vrachtwagens bedoeld waarmee deze supermarktketen boodschappen aan de deur bezorgt.